

Zajęcia z języka polskiego w dniu 23 maja

Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy) „ W małym dworku”

Autor sparodiował realistyczny dramat T. Rittnera „ W małym domku”- akcja mówi o lekarzu, który ożenił się z uwiedzioną przez siebie prostą dziewczyną. Małżonek lekceważy żonę, ta zaczyna go zdradzać. Dramat ma tragiczne zakończenie zrozpaczony małżonek zabija żonę i popełnia samobójstwo.

„ W małym dworku”

Akcja sztuki rozgrywa się w miejscowości Kozłowice. Bohater Dyapanazy Nibek pochował swoją zmarłą żonę i do opieki dwóch córek (Amelki i Zosi) zatrudnia kuzynkę, nauczycielkę muzyki. Dziewczynki wpadają na pomysł by urządzić seans spirytystyczny. W wyniku tej akcji, w domu pojawia się duch ich zmarłej mamy – Anastazji, jednak zjawisko to nie wzbudza zdziwienia u żadnego z domowników, okazuje się, że Dyapanazy sam zabił swoją małżonkę gdy odkrył, że go zdradzała. Zjawa Anastazji przedstawia swoją wersję wydarzeń – owszem, miała romans, ale jej kochankiem był Ignacy Kozdroń, a sama kobieta zmarła w wyniku choroby. By wyjaśnić tę sytuację Nibek posyła po Kozdronia. Były kochanek jest przerażony widmem Anastazji

Następnego dnia akcja przenosi się na zewnątrz dworku. Pasiukowski dostaje natchnienia i próbuje stworzyć wiersz. Nagle przy śniadaniowym stole znów pojawia się widmo Anastazji i prosi o posiłek i wódkę. Duch kontynuuje rozważania o swojej śmierci z dnia poprzedniego. Zdradza, że przed śmiercią zażyła opium i rzeczywiście mogła zostać wykorzystana przez Jęzorego ale tego nie pamięta Kobieta nakazuje kochankom pogodzić się ze sobą . Jęzory odczytuje dumnie swój wiersz, którego tematem jest śmierć dziewczynek. Widmo matki zalewa się łzami, a gdy zostaje sama z córkami, nakazuje im wypić ze spiżarni tajemniczy brązowy napój.

Akcja dramatu znów przenosi się do wnętrza domu. Trzej mężczyźni (mąż i kochankowie) czytają pamiętnik Anastazji. W pewnym momencie sam na sam zostaje widmo i Jęzory – wówczas kobieta wyznaje mu miłość, przed którą się zawzięcie broniła w obliczu śmierci. Anastazja chciałaby aby kochanek był szczęśliwy dlatego proponuje by związał się z kuzynką Anetą, zajmująca się jej córkami. Swaty się udają i zakochana para odchodzi do innego pokoju. Tymczasem Amelia i Zosia wypijają płyn, który okazuje się trucizną. Dziewczynki umierają, a zrozpaczony tym faktem Nibek popełnia samobójstwo. Pozostali domownicy siadają do kolacji, a cała rodzina duchów udaje się na zawsze „ do lepszego świata”.

Problematyka

Głównym założeniem „W małym dworku” było:

ośmieszenie dramatu realistycznego.

krytyka mieszczańskiej moralności.

problem relacji jednostki z ogółem społeczeństwa.

ucieczka od realizmu jako dążenie do czystej formy

„Szewcy”

Akcja dramatu rozpoczyna się w zakładzie szewskim. Majster Sajetan Tempe i dwaj Czeladnicy wykonują codzienną żmudną pracę i narzekają na krzywdę społeczną, której są ofiarami. Sajetan ma syna, który należy do organizacji „Dziarskich Chłopców”, zapowiadającej wielkie i szybkie zmiany społeczne. Nagle w warsztacie zjawia się prokurator Robert Scurvy a za nim księżna Zbereźnicka-Podberezka, w której prokurator kocha się nieszczęśliwie. Gardzi przy tym prostymi szewcami. Ci z kolei brzydzą się arystokracją. Posuwają się nawet do otwartego buntu - atakują księżnę. Prokurator wychodzi z warsztatu. W pewnej chwili wpadają tam Dziarscy Chłopcy, którzy aresztują szewców. Pierwsza rewolucja staje się faktem.

W drugim akcie szewcy w więzieniu są torturowani bezczynnością. Przychodzą do nich Scurvy, użalający się na los niezaspokojonego seksualnie mężczyzny, księżna Zbereźnicka-Podberezka, która ma tu za karę naprawiać buty. Ostatecznie znudzeni szewcy rozbijają mury więzienia i wychodzą na wolność, przejmują władzę, dokonuje się druga rewolucja.

W trzecim akcie warsztat szewski staje się siedzibą władzy. Sajetan i Czeladnicy wprowadzili rządy terroru. Wkrótce jednak zaczynają się problemy między nimi, rywalizują o władzę. Sajetan zostaje zabity. Do akcji wkracza Hiper-Robociarz, anarchista, który rzuca na ziemię bombę. Ta okazuje się być zwykłym termosem, co skłania trupa Sajetana do refleksji. Akcja kończy się pojawieniem się na scenie Towarzyszy Abramowskiego i X, którzy prezentują założenia totalitaryzmu, uniformizacji i unifikacji ludzkości. Dramat powstał na początku lat 30., kiedy w Europie formowały się systemy totalitarne. Witkiewicz podjął w nim temat przewrotów społecznych i rewolucji, pokazał jakie zasady nimi rządzą i jakie przynoszą one efekty.

Zagadnienia-egzamin ustny

1. Dokonaj interpretacji wiersza „Kowal” L. Staffa
2. Przedstaw postać Tomasza Judyma.
3. Mit o szklanych domach „Przedwiośnie” Stefan Żeromski.
4. Dokonaj interpretacji wiersza „Krzak dzikiej róży”
5. Przedstaw postać Cezarego Baryki.
6. Charakterystyka chłopów i inteligencji „Wesele” Stanisław Wyspiański.
7. Interpretacja utworu „Koniec wieku XIX” K. Przerwa Tetmajer
8. Dokonaj interpretacji tytułu „Ludzie bezdomni”
9. Przedstaw postać Macieja Boryny.
10. Konflikt pokoleń w utworze „Chłopi”
11. Przywołaj i wyjaśnij symbole występujące w dramacie „Wesele”
12. Motyw rozdartej sosny- odwołaj się do utworu „Ludzie bezdomni”
13. Dokonaj interpretacji wiersza „Melodia mgieł nocnych” K. Przerwa-Tetmajer.
14. Przedstaw i wyjaśnij symbole występujące w dramacie „Wesele” S. Wyspiańskiego
15. Obraz rewolucji ukazany w utworze „Przedwiośnie” S. Żeromskiego.
16. Obraz życia polskiego ziemiaństwa oraz chłopów i komorników ukazany w utworze „Przedwiośnie” S. Żeromskiego.
17. Dokonaj interpretacji tytułu utworu „Granica” Z. Nałkowskiej, odwołaj się do treści .
18. Przedstaw treść i problematykę utworu „Ferdynand”
19. Dokonaj interpretacji utworu B. Leśmiana „Dusiołek”
20. Motyw rodziny zawarty w powieści „Chłopi” W. Reymonta.
21. Jaką ocenę poszczególnych warstw społecznych zawarł Wyspiański w dramacie „Wesele”
22. Wyjaśnij słowa wypowiedziane przez T. Judyma „muszę spłacić dług przeklęty”
23. Czy Twoim zdaniem „taniec chocholi” ma tylko wymowę pesymistyczną?
24. Jakie granice przekraczają bohaterowie powieści „Granica”?
25. Zinterpretuj symbol rozdartej sosny zawarty w końcowej scenie utworu „Ludzie bezdomni”
26. Zaprezentuj zawartość treściową powieści W. Reymonta „Chłopi”
27. Impresjonistyczne obrazowanie przyrody tatrzańskiej w utworze „Melodia mgieł nocnych” K. Przerwy-Tetmajera.
28. Dekadencka postawa K. Przerwy-Tetmajera ukazana w utworze
„*Koniec wieku XIX*”

29. W jaki sposób rozumiesz „bezdomność” bohaterów powieści S. Żeromskiego „*Ludzie bezdomni*”. Odwołaj się do wybranych postaci z tego utworu
30. Przedstaw genezę dramatu „Wesele”
31. Obraz wsi ukazany w utworze „Chłopi” W. Reymonta
32. Przedstaw problematykę utworu „W małym dworku”
33. Mit o szklanych domach a sytuacja w Polsce.
34. Tradycje i obyczaje ukazane w powieści „Chłopi”
35. Wpływ dzieciństwa Tomasza Judyma na jego postawę życiową.
36. Życie chłopów we wsi Lipce „Chłopi” W. Reymont.
37. Ocena rewolucji ukazana w utworze „Przedwiośnie”
38. Dokonaj interpretacji tytułu utworu „Granica”